

מאורות תורת המשפט

תשובות אקטואליות בדיני ממונות

אבישי נתן מייטליס

גליון מספר 80

שלח חינם מידי שבועים, להצטרפות: meorothamishpat@gmail.com

כ"ז ניסן תשע"ט

קנה מידה 2 ונמצא פגם במקח

המקרה:

אדם קנה כיריים חשמליות לחג הפסח, ולא השתמש בו מעודו והחליט למוכרו. הלוקח ברר עם המוכר ואישתו מדוע מוכרים את הכיריים, והם סיפרו לו שלא היה צורך בו, ועל כן הינו נותר חתום באריזתו המקורית. הלוקח קנה ושילם ולא הצליח להפעילו. הטכנאי שבדקו אמר שיש תקלה ופגם בייצור, ויש לפנות לייצרן. אך תקופת האחריות תמה עוד טרום המקח.

טענת לוקח: דורש להחזיר את הכיריים ולקבל דמיו בחזרה, בשל טענת מום במקח.

טענת המוכר: לא הייתי מודע כלל למצב ולטיב הכיריים, ומסיפור המניע למכירה שגוללנו בפני הלוקח שהכיריים חתומים באריזתם, משמע היה לתובע שאין לנו כל מידע לגבי תקינותם ואחריות לגבי תפקודה, ויש לראות את עיסקה זו כ'As is'. והוסיף, שאין ללוקח תלונה עליו, ואדרבה יפנה הלוקח ליצרן חרף תום תקופת האחריות, ויקבל מהם תיקון או החזר (הגם שברור לכל שתלונה זו לא תענה).

תשובה

מקח צריך שיהא תואם את שהוגדר טרום ביצוע העיסקה, ואם נמצא בו ריעותא ופגם אזי הינו מוגדר כמקח טעות ועל המוכר להשיב את דמיו, כל עוד לא הגדירו מפורשות שלא יחזור באם ימצא בו מום (וצריך להוכיח שהגדירו מפורשות כך).

העובדה שהמוכר ואשתו ידעו את הלוקח שלא פתחו את אריזת הכיריים ולא ידעו מתקינותם, אינה פוטרת מלהשיב מקח שנמצא בו טעות, אלא מחייבת את הלוקח לבדוק. ואם אכן מוצא בו מום, על המוכרים להשיב לו את מלוא הדמים שנתן עבור הכיריים, אף שאין המוכרים יכולים לחזור ולקבל פיצוי או תיקון מהיצרן.

נמוקי הדין

מקח טעות - חוזר

אחד מיסודות המקח הינו שהמוצר יהא תקין ושלם ותואם את שהוגדר ע"י המוכר טרום ביצוע העיסקה. שכן מסתבר שאין אדם מכלה ממונו לריק ולא יקנה מוצר פגום שלא הולם את צרכיו, וע"כ פסק הרמב"ם בהלכות מכירה פט"ו ה"ו והשו"ע בס"י רלב סע"ז: 'כל הלוקח סתם, אינו לוקח אלא הדבר שלם מכל מום'. הרב המגיד שם כתב שלמד כן ק"ו מאונאה. ובגרא"א שם סק"ה כתב שלמד כן מסוגיא דכתובות ב"דף עב: האומרת שהכנס אשה סתם, דעתו שלא יהיו לה מומין, ואם היו בה מומין הקידושין בטלים. מום מוגדר, עפ"י המקובל בדעת הציבוריות מה מוגדר מום משמעותי.

הרמב"ם שם ה"ב והשו"ע שם סע"ג פסקו שאם נמצא מום במקח, יכול להחזירו למוכר ולקבל את הדמים שנתן גם כעבור שנים רבות, באם לא עשה בו שימוש: 'המוכר לחבירו קרקע או עבד או בהמה או שאר מטלטלים, ונמצא במקח מום שלא ידע בו הלוקח, מחזירו אפי' לאחר כמה שנים, שזה מקח טעות הוא, והוא שלא ישתמש במקח אחר שידע במום. אבל אם נשתמש בו אחר שראה המום, ה"ז מחל ואינו יכול להחזיר'.

שמעינן מדין זה, שאין המוכר בדין מקח טעות שלא היה כאן מקח כלל, דאל"כ לא היה תועלת במצב שמתרצה למקח לאחר מכן, שהרי לא היה מעשה קנין. אלא פירושו שהיה כאן מקח, רק שיש זכות ללוקח המוצא מום במקח – לבטלו. ונחלקו האחרונים בטעם דין ביטול המקח;

א. רעק"א בתשובה מה"ת סי' נא כתב שחזרה ממקח טעות הינה מכח תורת תנאים. שכל הקונה מקח הרי הוא כמתנה שאם יהיה בו מום יוכל לבטל מקח זה. ודן אם גם בחופה אמרינן דיני מקח טעות, שהרי חופה ליתא בדיני שליחות וליתנהו בתנאים, ואם דין מקח טעות נשען על דיני תנאים, לא יהא דין מקח טעות בהך. וראה בר"ן על הר"ף כתובות ב"דף לג:..

ב. החזו"א באה ע"ז סי' נו סק"ט סבר שהיכולת לחזור מהמקח הינה מדיני המקח, ולא מכח תנאי המקח. לדבריו, היכולת להשיב מקח טעות, הינה יסוד בדיני מקח וממכר.

הרי לן שכל שמצא לוקח מום במוצר אותו רכש, הינו רשאי להשיבו גם לאחר זמן רב, ולקבל את הדמים ששילם. יש לדון אם הלוקח החזיר המקח לאחר זמן תקופת האחריות, וכעת המוכר אינו יכול להשיבו לייצרן, אי נימא שהמוכר מסר לו מוצר באחריות וכעת משיב לו מוצר ללא אחריות. ונדון בזאת לקמן.

מום שהיה יכול להבחין בו

המגיד משנה בהלכות מכירה שם ה"ג הביאו הסמ"ע שם סק"י כתב שמום שהיה יכול להבחין לא לתר כשניתן לנסותו, אם הלוקח לא בדק את החפץ, אינו חוזר: ויש מי שכתב שאם היה הדבר שהלוקח יכל להבחין לא לתר כגון שיכולין לנסותו ולטעמו ולא הקפיד לעשות כן והמוכר מכר לו סתם אינו חוזר. כלומר, אמרין שמחל הלוקח על זכותו להחזיר כיון שהיה בידו לברוק בנקל את המקח, ואם לא נהג כן, משמע שקונה אותו ללא אחריות, ולא יוכל לטעון מקח טעות באם ימצא פגום.

ברם, המשל"מ המובא בנתיה"מ ביאורים סק"א חלק על דבריו וכתב שכל שלא נשתמש בו לאחר שהבחין במום לא אמרין דנתרצה, כ"ש אם לא ראה את המום בפועל, רק היה יכול לראותו. והראנ"ח המובא בפת"ש שם סק"א העלה שפשט דברי הראשונים חולקים על כך, ולא כתבו סייג על זה שאם לא בדקו תחילה איבדו זכות השבת מקח טעות.

הנתיה"מ שם באר שדברי המ"מ אמורים בכגון שכבר השתמש בחפץ, ורק באם משתמש בחפץ בלא בדיקת מומיו שניתן לבדוקם מיידית, ש"מ דאינו מקפיד על מומין כגון אלו כדין מי שלא בדק אצל תגר את אונאתו. שכן העובדה שלא טרח להראותו לתגר או השתמש מבלי לבדוק קודם, הינה כמחילה על זכות זו.

השבו"י בפת"ש שם כתב שאין כאן מחלוקת, ודברי המ"מ מיירי בשלא נגמר המקח. וכשקודם גמר המקח היה הלוקח יכול להבחין במום ולא לשת ליבו לזאת, סימן הוא שאינו מקפיד על מום כזה. מאידך החולקים דיברו בשכבר נגמר המקח, ובה אמרין שכל שלא נשתמש במקח לאחר שידע מהמום, אין כאן מחילה. והפת"ש כתב שהעיקר כדבריו.

מצוי הוא, שעיסקה שנעשית בין אנשים במקומות מרוחקים לא טורחים לנסוע לאיזור בו מצוי המקח, הגם שיכלו לבדוק בקלות, הם סומכים על עדותו והצהרת המוכר לאחר שהתרו בו שיתאר את הפרטים בדיוק רב, ומבצעים את העיסקה מיידית ושולחים את המקח באמצעות שליח. לכאורה, יש לראות בטיחת הדרך כדבר שלא בנקל ניתן לבדוק (פרט לרכב שהפרטים רבים ומשמעותיים והעלויות גדולות, והעולם לוקח אותם לבדיקה מוקדמת), ואף לשיטת המ"מ יכול להחזיר את המקח.

השתמש בחפץ

סייג זה שאם השתמש במוצר שרכש הינו מעכב את החזרתו למוכר, למדו מהסוגיא בכתובות ב"ד ע"ה: האומרת שהכונס אישה שיש עליה מומין: 'חזקה אין אדם שותה בכוס אא"כ בודקו והאידיע ונתפיים הוא'. הרי גם שהיה מקח טעות, אם נשתמש בו לאחר ידיעת המום אמרין דנתרצה. הפת"ש שם כתב שדין זה אמור אף בעם הארץ שאינו יודע מכך שבשימוש נחשב כמחילה ושסודר להשתמש בשל חברו, דלא נתנו חכמים דבריהם לשיעורין והשוו מידותיהם.

דנו הפוסקים במציאות שהלוקח אומנם הודיע למוכר על המום אך מיד השתמש בחפץ, אם גם אז איבד זכות להשיב את המקח ואת המוצר הפגום.

הריטב"א בשטמ"ק בב"מ ב"ד נ: כתב שבאונאה יתירה על שתות, אם המתאנה הודיע למאנה שבכוונתו לבטל את המקח, זכות זו עומדת לו אף אם נשתמש לאחר מכן בחפץ. והפת"ש שם הביא מחלוקת אם להקיש כן על דין מקח טעות.

המחנה אפרים דיני הנאה ס"ה כתב שאם הלוקח הודיע למוכר על המום ושכונתו לבטל את המקח. הרשות בידו אף אם לאחר מכן הוא השתמש בחפץ (וישלים דמי שימוש). ברם בתשובת גליא מסכתא שהביא הפת"ש שם כתב שאין להשוות דין אונאה ביתר משתות לדין מום במקח. אכן באונאה יתרה על שתות, הלוקח חפץ במקח רק לא במחיר הזה, ובסתמא יש לומר שאם המוכר לא בא מיד לבטל את המקח, גם הוא נתרצה בקיומו ע"י השבת דמי האונאה. על כן אין בשימוש בחפץ משום מחילה על עצם האונאה. מאידך במום במקח, החפץ לא היה לרצונו של הלוקח, ואם נשתמש בו לאחר מכן, סימן הוא שהוא חפץ בו ומחל על זכותו לבטל את המקח.

הפת"ש נשאר בצ"ע לדינא במקרה שכבר שילם הלוקח ורצה לבטל את המקח. אבל במקרה שלא שילם, פשוט הוא שיכול לבטל את המקח דאין להוציא ממון מספק.

לוקח שלא יכל להחזיר החפץ, והשתמש בו

הנתיה"מ שם דן במציאות שהלוקח הבחין במום ורצה לבטל את המקח, אך המוכר לא היה בביתו, שדינו כשומר. על כן אם המקח הוא דבר שעושה ואוכל, הרי הוא רשאי להשתמש בו כדין השומר דבר העושה ואוכל, ולא אמרין במקרה זה שהשימוש בחפץ הוא ראייה למחילה. לפי דבריו לא נאמרו דברי הרמב"ם והמתבר אלא בדברים שלא עושים ואוכלים או בדברים שעושים ואוכלים והלוקח היה יכול להחזיר את החפץ למוכר. הפת"ש סק"א כתב שכדבריו כתב גם הריטב"א בשטמ"ק.

וכן אם השתמש בחפץ מחמת אונס, כגון שקנה/שכר רכב ומצא פגם מהותי בו, אך מה יעשה באמצע הדרך או שאינו יכול למצוא כרגע חלופה והרכב נחוץ לו באופן שלא סובל דחייו. או קנה לצורך אירוע כלים/ חליפה ולא יהא לו פנאי לקנות אחרים עד האירוע¹⁰. או שרכש מכונת כביסה ואין לו אפשרות/ לא נהוג לבקש משכן לכבס, ונדרש היה לכבס בו חרף התקלה והמום.

הפת"ש שם הביא מספר אורחות משפט שכתב שמי שקנה סוס והלך בדרך וראה בו מום, והמשיך להשתמש בסוס, לא אמרין דיש כאן מחילה, שכן שימושו בסוס היה מחמת אונס מאחר והיה באמצע הדרך. הפת"ש כתב שבלאו הכי בסוס שהוא עשה

¹⁰ אומנם הרב שאנן בשורת הדין, כרך ט עמ' שמה-שמיט כתב, שאם הלוקח נאלץ להשמש בחפץ כדי שלא יגרם לו עגמת נפש, כגון מי שקנה חבילת נופש, והתברר שקיבל חבילה שאינה מתאימה לו, חוסר הנעימות מביטול הנופש אינו נחשב עילה לומר שאין כאן מחילה על מומים, אלא אדרבה, מחמת חוסר הנעימות מחל על המומים. ויש לחלק בין הדינים.

ואוכל אין כאן מחילה, אך יש להעמיד את הדין במקרה שקנה עגלה. הפת"ש הביא ראייה לדין זה ממה שמצינו בסימן רכז סעי' ז שמי שנתאנה ביתר משתות, ולא יכל להודיע על האונאה מחמת אונס, לא הפסיד זכותו אף לאחר זמן בכדי שיראה.

טעות מקח טעות בעיסקת 'As is'

ישנה שיטת מקח הקרויה 'As is' המבוססת על הימור מסויים. כלומר, שהלוקח קונה את המבוקש ללא כל התניה וללא אחריות מצד המוכר על העיסקה. ובעיסקאות מעין אלו לא יוכל לטעון מקח טעות בשל מום ופגם שקיים במקח. אומנם מסתבר, שאף בכגון דא, אם היה כשל ומום מהותי במקח, אכתי יוכל לטעון מקח טעות וכי לא העלה על דעתו שהעיסקה כוללת ליקוי זה. ולא יהא נכון להגדיר את עיסקת 'As is' כעיסקת חתול בשק כפי שנראה לקמן, אא"כ הסכימו מראש ביניהם כן כתנאי לעיסקה.

השו"ע סעי' רלב סעי' ז פסק: 'אם פירש המוכר ואמר על מנת שאין אתה חוזר עלי במום, הרי זה חוזר, עד שיפרש המום שיש בממכרו וימחול הלוקח, או עד שיאמר לו (כל מום) שיימצא במקח זה הפותח דמיו עד כך וכך קבלתי אותו, שהמחול צריך לידע הדבר שמוחל לו בו ויפרש אותו, כמו המפרש האונאה'. כלומר, בידי הצדדים להתנות שלא יוכל לחזור המקח אף לו ימצא בו מום. אלא שהשו"ע הגביל שבהתניה זו שביניהם יהא מפורש על איזה מום מוחל, ולכאורה בעיסקת 'As is' ישנה התניה כללית ולא פירוט בה את המומים שקיימים. ויש לבחון בטעמא דהאי דינא, מדוע נדרש לפרט את המומים, ונחלקו בכך הראשונים והפוסקים.

הרמב"ם באר שתנאי כללי ללא פירוט, אינו מועיל משום דלא ידע דמחיל, וכפי שמצינו בדין אונאה. ונחלקו בדעתו, בטעמא דהאי דינא ;

א. הטור הבין שדברי הרמב"ם אמורים לשיטתו, דס"ל שלא ניתן להתחייב על דבר שאין לו קצבה כמבואר בשו"ע בסעי' סעי' א, ומשו"ה לא ניתן למחול על דבר שאין לו קצבה. אך ליתר הראשונים, אין הגבלה זו וכשם שחולקים שם על דבריו יחלקו ג"כ על דבריו בדינינו.

ב. אך הב"י חלק, וס"ל שדברי הרמב"ם הכא מוסכמים על שאר הראשונים, וטעמו של הרמב"ם אינו משום מחילה על דבר שאין לו קצבה, אלא דדין זה נלמד מק"ו מדין אונאה. ומה באונאה מחילה מפורשת אינה מועילה ללא קצבה על אחת כמה וכמה במומים. והסכימו עמו שאר הפוסקים.

בדרישה באר שמה שבאונאה ובמום אינו מועילה מחילה שאין בה קצבה לכל השיטות, הוא משום דהמתאנה טועה בדעתו לחשוב שהמתאנה מתנה ממידת חסידות, ומשום הכי אם אין קצבה אין כאן מחילה.

נמצא שפרט לשיטת הטור בדעת יתר הראשונים, ניתן להתנות עיסקה שהצדדים מודעים לכך שתקיים העיסקה גם אם ימצאו בה מומים.

ברם כל עוד לא התנו כן, ולא הגדירו את העיסקה במפורש כעיסקת 'As is' (ונדרש להוכיח כי היתה הסכמה ביניהם להגדיר את העיסקה כן), וודאי יוכל הלוקח להשיב את המקח באם נמצא בו מום, אף אם מעיקרא הודיע המוכר שאינו מודע לטיב המוצר (כשאינו פועל כנדרש כפי שידוע על איכות הדגם והחברה של המוצר. אף לא יקבל בחזרה מוצר בשל תלונה על טיב ואיכות המוצר ביחס לדגמים וחברות איכותיות, שכן הודיע לו מראש שאינו מודע לאיכותה).

המוכר הודיע מראש שאינו יודע על טיב המוצר

הנתבע, המוכר הצהיר שהוא ואשתו ידעו את הלוקח שלא פתחו את האריזה, ומשמע מכך שלא מודעים כלל לטיב הכיריים, ובכך הוא רוצה להגדיר את העיסקה כעיסקת 'As is'.

הגמ' בב"מ כדף מב: הביאה מעשה שהסרסור לא ידע מטיב הבהמות שהינו מוכר, ודנה במעמדו: 'הוא אפטרופא דיתמי דזבן להו תורא ליתמי, ומסריה לבקרא, לא הוה ליה ככי ושיני למיכל, ומית. אמר רמי בר חמא היכי נדיינו דיני להאי דינא... מריה דתורא קטעין, איבעי ליה לאודוען. מאי מודעינן ליה, מידע ידע דמקח טעות הוה. בספסירא דזבן מהכא ומזבין להכא. הלכך, מישתבע איהו דלא הוה ידע, ומשלם בקרא דמי בשר בזול'. ונחלקו הראשונים בביאור מסקנת הסוגיא ;

א. רש"י הרא"ש והטור הבינו שלפי מסקנת הסוגיא, הספסירא הפסיד את מעות המקח, והוא זה שדן עם הבקרא שטוען כנגדו שהיה לו להודיעו על המום שבמקח.

ב. הר"ח פירש שהספסירא פטור. והיינו, שהגמ' אמרה 'דליכא פסידא דיתמי, דאשכחוהו למריה דתורא ושקול יתמי זוזי', לא ביקשה לומר שהוא אכן ישלם ליתמי, אלא אמרה שהמוכר קיים ומצוי ואפשר לדון עמו ואין כאן פסדת היתומים. וכשמתברר שהוא ספסירא, אין עליו טענה, והרי הוא פטור. וכן פסק הרמב"ם בהל' מכירה טז, יא, ונלאו עליו הכל, שבגמ' הטילו אחריות וחיוב על הספסירא והרמב"ם פטרו מכל וכל.

השו"ע בסעי' רלב סעי' יח פסק כדברי הרמב"ם והר"ח וחייב את בעל הבית להחזיר דמים פרט למצב שהמוכר היה ספסירא: 'המוכר דבר שיש בו מום שאינו נראה, ואבד המקח מחמת אותו המום, הרי זה מחזיר את הדמים. כיצד, המוכר לחבירו שור שאין לו טוחנות (פי' שיינים) והניחו הלוקח דעם הבקר שלו והיה מניח המאכל לפני כולם ואוכלים, ולא היה יודע שזה איתו אוכל עד שמת ברעב, הרי זה מחזיר לו את הנבילה ויחזיר את הדמים... ואם היה המוכר ספסירא... ולא ידע במום זה, הדי הספסירא נשבע שבועת היסת שלא ידע במום זה, ויפטר. מפני שהיה על הלוקח לבדוק השור בפני עצמו ולהחזירו לו קודם שימות, ויהיה הספסירא מחזירו על הלוקח הראשון, והואיל ולא עשה כן הוא הפסיד על עצמו'.

הרמ"א מנגד פסק להלכה כשיטת רש"י והרא"ש שאין חילוק בין ספסר לבעה"ב, וחייב לשלם ללוקח חרף אי ידיעתו מהמום: 'הגה: ויש חולקין וסבירא להו דאפילו הסרסור צריך לשלם דאף על גב דהוא נתאנה אין לו להונות אחרים... וכן נראה לי עיקר'.

הנתיחה"מ בביאורים בסק"ו בתחילה הבין שיסוד המחלוקת של הראשונים הינה בגדר מעמדו וחיובו של הלוקח. שרש"י ושאר הראשונים סברי שהלוקח הינו שומר חנם, ופטור מאחריות המקח. ואילו הרמב"ם סבר שדינו של הלוקח כדין שומר שכן, הרי הוא חייב בנזק הנגרם לשור ע"י חוסר זהירותו. לפי הבנה זו, בעה"ב המוכר הפסיד על עצמו בכך שפשע ולא הודיע ללוקח על המום ועל כן חייב להחזיר דמיו, אף שהלוקח מוגדר ש"ש.

אלא שהנתיחה"מ שם סק"ז נתקשה, שאם איתא לרמב"ם שהלוקח נחשב לשומר שכן, אמאי הינו חייב באחריות כל דמי השור, ולא רק בדמי שווי השור הפחותים מחמת מום. מתוך כך הנתיחה"מ חזר בו ובאר שהספסר הקונה מזה ומוכר לזה בלא בדיקה קודמת, נחשב כמי שאומר ללוקח: 'זיל עיין ביה אי אית ליה ככי, ועלך קא סמיכנא', כלומר על הלוקח לבדוק אם יש לו כיכי ושיני ואת טיב המוצר. ועל כן יש לחייב את הלוקח מדין מזיק, ומאחר ולא הודיע לספסר וניזק שלא יכול להחזיר את הבהמה למוכר לו אותה, הלוקח נושא בכל נזקו.

האבן האזל בהל' מכירה טז, יא כתב דטעם הרמב"ם בפטור הספסרא מאחריות המקח אינו משום שהלוקח הינו שומר. אלא טעם הדין הוא משום דכך הם דיני המקח, שכל שהמוכר מודע למום והלוקח לא ידע מהמום, אחריות המקח על המוכר. וכל שהמוכר לא ידע מהמום כגון שהוא ספסרא והלוקח יכל לבדוק את המום כי הכא, אחריות המקח על הלוקח, ולא יוכל לבטל את המקח אלא ע"י החזרתו לידי המוכר: 'אבל אם המוכר לא ידע, וע"י זה שהיה אצל הלוקח נאבד המקח אפי' אם לא פשע מ"מ על דעת זה מכר לו המוכר וקבל המעות שאם ימצא איזה טעות או מום שיחזיר הלוקח מקחו ואז יחזיר לו הדמים, ובעיקר מה שכתבתי דלא מחמת דין שמירה מחייבין להלוקח כשנגנב או נאבד המקח... אלא דמעיקר דין המכר כן הוא שכשאינו מחזיר המקח אינו מחזיר לו הדמים, ולשון הפסיד על עצמו עוד מדוייק יותר'. כדבריו, מבואר גם בסמ"ע שם ס"ק מד: 'כמו הלוקח שאמרינן בו שה"ל לבדוק במקחו ולהחזירו לסרסור'.

בדיננו, הלא המום היה כך כבר אצל המוכר, ואזי אף להבנת הנתיחה"מ, על המוכר מוטלת אחריות המקח. ולטעם האבן האזל פשיטא שהלוקח חוזר למוכר בטענת מקח טעות, שמתקבלת טענתו, והמוכר מחוייב באחריות. ולדבריהם, לו יצוייר שמכר לו בתוך תקופת אחריות והלוקח בדק לאחר תקופה ארוכה ובא להשיב לאחר זמן אחריות, היה על הלוקח לבדוק מיד בהיותו מודע לכך שהמוכר לא מודע לטיב הכיריים, ולא להפסיד את תקופת האחריות של המוכר.

ויש מקום להעיר, שמין הדין, המוכר היה צריך לפנות לייצרן ולהחזיר את הכיריים אף אחר תום תקופת האחריות, שכן בעיקרון האחריות באה לתת מענה ללוקח בתפעול המוצר בתוך תקופת אחריות (כל עוד לא פשע ולא קלקל הלוקח), אך מודע יהא בכך כדי להגן על היצרן מפני טענת מום במקח, על מוצר שלא תיפקד באופן תקין מעולם? אך נהגו העולם, לפטור את היצרן לאחר תום תקופת האחריות, ועל כן הוי כהתנו הכל על כך, ויאלץ המוכר להפסיד ולהחזיר את דמי הכיריים ללוקח.